

2023 a adus investiții de peste 730 milioane euro în Regiunea Vest

(Interviu cu Sorin Maxim, directorul general al ADR Vest)

În Regiunea Vest au fost făcute investiții, anul trecut, în valoare de peste 730 de milioane de euro, după cum ne-a transmis Sorin Maxim, directorul general al ADR Vest. Acesta ne-a menționat: "Tradus în procente, suma reprezintă o rată de absorbție de 130%, raportat la valoarea alocată Regiunii Vest - 643,65 de milioane de euro.

Comparativ cu anul precedent, rata de absorbție a crescut cu peste 60% (de la 69,8% la finalul lui 2022)". În Regiunea Vest, până la finalul anului 2022 au fost finalizate 462 de proiecte, iar alte 161 au fost terminate în anul 2023. Astfel, până în 31 decembrie 2023, prin Regio-POR 2014-2020 au fost finalizate 623 de proiecte, conform sursei citate.

Reporter: Ce rezultate a înregistrat ADR Vest anul trecut?

Sorin Maxim: Finalul anului 2023 a coincis cu finalul perioadei de implementare a Programului Operațional Regional 2014-2020, ce a adus în Regiunea Vest investiții în valoare totală de peste 730

de milioane de euro. Tradus în procente, suma reprezintă o rată de absorbție de 130%, raportat la valoarea alocată Regiunii Vest - 643,65 de milioane de euro. Comparativ cu anul precedent, rata de absorbție a crescut cu peste 60% (de la 69,8% la finalul lui 2022).

În Regiunea Vest, până la finalul anului 2022 au fost finalizate 462 de proiecte, iar alte 161 au fost terminate în anul 2023. Astfel, până în 31 decembrie 2023, prin Regio-POR 2014-2020 au fost finalizate 623 de proiecte.

Per total, în cadrul Regio-POR

2014-2020 au avut loc următoarele investiții:

Infrastructură rutieră și transport - 323 de kilometri de drumuri județene modernizate, 25 de kilometri de drumuri publice reabilitate

(continuare în pagina 22)

(urmare din pagina 21)

bilitate și modernizate în municipii și 39 de kilometri în orașele mici și mijlocii, 205 noi mijloace de transport în comun achiziționate - autobuze electrice și tramvaie, aproape 40 de kilometri de piste de biciclete realizate;

Sănătate - 17 ambulatorii și 17 unități de primiri urgențe reabilitate și dotate, 4 centre comunitare medico-sociale și 158 de ambulanțe achiziționate;

"În Regiunea Vest, până la finalul anului 2022 au fost finalizate 462 de proiecte, iar alte 161 au fost terminate în anul 2023. Astfel, până în 31 decembrie 2023, prin Regio-POR 2014-2020 au fost finalizate 623 de proiecte".

Educație - 86 de unități de învățământ reabilitate, modernizate sau nou construite și dotate;

Eficiențizare energetică - 10.403 locuințe și 49 de clădiri publice reabilitate termic, 532 de kilometri de rețea de iluminat public creată/modernizată/extinsă;

Spații verzi - 618.309 mp de spații verzi create/modernizate;

Social - 29 de centre sociale construite/reabilitate/modernizate, cu 2.745 de beneficiari (persoane vârstnice, copii, persoane cu dizabilități), și 10 clădiri cu funcțiuni sociale/ culturale;

Patrimoniu - 25 de obiective de patrimoniu restaurate;

Mediul privat - 470 de întreprinderi mici și mijlocii finanțate și 1.658 de locuri de muncă nou create; zeci de activități de transfer tehnologic și IMM-uri inovative sprijinite.

97 de proiecte, în valoare de 150 de milioane de euro, contractate în cadrul Regio-POR, dar care nu au fost finalizate până la finalul anului 2023, au fost aprobate pentru procesul de etapizare și vor fi continuate prin Programul Regional Vest 2021-2027,

urmând să fie finalizate până la finalul acestui an.

Reporter: Ce proiecte au fost anunțate pentru atragerea de fonduri din bugetul 2021-2027?

Sorin Maxim: Regiunea Vest dispune de 1,18 miliarde euro prin Programul Regional Vest, gestionat de ADR Vest în calitate de Autoritate de Management.

Până în momentul de față, pe PR Vest au fost depuse 190 de proiecte, majoritatea pe apelurile destinate microîntreprinderilor, unde s-au înregistrat 146 de cereri de finanțare pe zona de servicii și 38 pentru activități de producție. Până în prezent, au fost contractate trei proiecte, 161 sunt în evaluare și 25 au fost respinse sau retrase.

Primele contracte de finanțare semnate în cadrul Programului Regional Vest 2021-2027 sunt parte din Intervenția Regională 4.1 - Mobilitate urbană sustenabilă. Este vorba de două proiecte în valoare totală de peste 212 milioane lei, care au ca beneficiar Municipiul Timișoara.

Reporter: Ce proiecte se află în derulare în regiune?

Sorin Maxim: În cadrul PR Vest am lansat, până la momentul realizării interviului, 30 de apeluri de proiecte, pe diferite componente ale programului: Drumuri județene, Mobilitate urbană sustenabilă, Eficiență energetică în clădiri publice, Infrastructură verde, Universități, Sprijin pentru microîntreprinderi - producție și servicii, Revitalizare și regenerare urbană și Eficiență energetică în clădiri rezidențiale. Alocarea eligibilă lansată prin aceste apeluri este de aproximativ 650 de milioane de euro, ceea ce reprezintă peste 55% din bugetul total al programului.

La momentul la care discutăm, se află în pregătire și urmează să fie lansate apelurile de proiecte pentru: Sprijin pentru IMM-uri, Instrumente financiare - Venture capital și Instrumente financiare - Instrument de accelerare a afacerilor. Apelurile aferente acestor instrumente financiare cumulează un buget de 40 de milioane de euro.

De asemenea, ADR Vest este

(continuare în pagina 23)

(urmare din pagina 22)

Organism Intermediar al Programului Tranziție Justă pentru județul Hunedoara, căruia îi vor reveni peste 525 milioane de euro prin acest program. Aici a fost lansat apelul pentru "Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului" - componenta "Investiții pentru dezvoltarea IMM-urilor care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă". Pentru investițiile productive în IMM-uri, județul Hunedoara va beneficia de aproape 181 de milioane de euro, dintre care 49 de milioane de euro pentru Valea Jiului.

În cadrul Programul Sănătate, unde ADR Vest este, de asemenea, Organism Intermediar pentru Regiunea Vest, în luna ianuarie au fost lansate trei apeluri de proiecte cu o valoare totală de peste 200 de milioane de euro: "Investiții în infrastructura publică a ambulatoriilor implicate în implementarea de programe de screening", "Investiții în infrastructura publică a ambulatoriilor spitalelor de pediatrie", "Investiții în infrastructura publică a ambulatoriilor spitalelor de obstetrică ginecologie". Programul Sănătate are o alocare de 5,88 de miliarde de euro, la nivel național.

Reporter: În ce proporție se adresează acestea segmentului smart?

Sorin Maxim: Primele două priorități din cadrul Programului Regional Vest au componente care se adresează acestui segment. Prioritatea 1, "Regiune inovatoare și competitivă" sprijină cercetarea și inovarea, creșterea competitivității și productivității IMM-urilor, precum și digitalizarea și dezvoltarea de competențe; și are un buget total de peste 236 de milioane de euro. Aici vom sprijini realizarea de centre de cercetare și inovare, centre de creativitate și inovare, clustere de inovare, vom oferi sprijin și vouchere de inovare, dar și digitalizarea IMM-urilor. În plus, vom avea o Agenție Regională de Inovare, prin care ne propunem să sprijinim dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă.

De asemenea, în evaluarea proiectelor depuse de către IMM-uri se acordă prioritate celor care "aduc inovații în domeniul produselor/serviciilor sau al proceselor,

conform specificului fiecărui proiect", iar criteriul există și în cazul apelurilor destinate microîntreprinderilor. Totodată, prioritatea 2 din cadrul Programului Regional Vest, "Regiune Smart" va pune la dispoziția potențialilor beneficiari peste 34 de milioane de euro pentru digitalizarea administrației publice și dezvoltarea unor soluții de tip smart city, în beneficiul cetățenilor și al mediului de afaceri.

Reporter: Ce așteptări generale aveți de la proiectele prin PNRR?

Sorin Maxim: Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest nu este implicată în mod direct în implementarea Programului Național de Redresare și Reziliență. Evident, ne așteptăm ca, alături de programele pe care le gestionăm, proiectele PNRR să contribuie semnificativ la transformarea și modernizarea României într-o economie mai competitivă, mai rezilientă și mai sustenabilă, cu beneficii tangibile pentru toți cetățenii.

Reporter: Care este valoarea fondurilor UE atrase în 2023 prin Agenția pe care o reprezentați?

Sorin Maxim: Suma absorbită numai în 2023 prin Regio-POR a fost de 281,28 mil euro (FEDR+BS). Suma reprezintă 38,5% din totalul banilor absorbiți prin Programul Operațional Regional 2014-2020. De menționat

că, în cei 25 de ani de existență, ADR Vest a atras aproape 2 miliarde de euro în Regiunea Vest, prin programele pe care agenția le-a gestionat.

Reporter: Care sunt problemele cu care vă confrunțați în activitatea dumneavoastră și ce soluții considerați că există pentru rezolvarea acestora?

Sorin Maxim: Sigur că provocări apar în orice organizație, mai ales în cele cu un ritm susținut și intens de lucru, dar încercăm să le facem față și să ne adaptăm punctual fiecărei situații. În acest moment, putem spune că ne confruntăm cu o diminuare a capacității administrative la nivelul beneficiarilor, în condițiile în care complexitatea și gradul de integrare cerut la proiecte este crescut. În plus, pe acest fond de creștere a complexității condițiilor pentru alocările din fondurile europene, avem de a face și cu o reacție lentă a pregătirii la nivel național pentru preluarea acestora, atât din punct de vedere legislativ, cât și la nivel de expertiză în sistemul public.

O altă provocare ține de teama, dar și de lipsa de resurse financiare a beneficiarilor. Adesea, avem de a face mai degrabă cu ajustări ale pregătirii proiectelor în funcție de condițiile din ghiduri, decât cu

"86 de unități de învățământ reabilitate, modernizate sau nou construite și dotate în cadrul Regio-POR 2014-2020".

investiții în proiecte care sunt prioritare pentru comunitățile locale. Cu alte cuvinte, sunt beneficiari pentru care prioritară este adaptarea cheltuielilor în funcție de condițiile din ghid și abia apoi vine nevoia reală a comunității pentru care se realizează proiectul.

Din fericire, avem o experiență de 25 de ani în gestionarea programelor cu fonduri europene, iar echipa noastră a crescut constant din toate punctele de vedere. Ne dorim să investim banii europeni în regiune, nu doar să îi cheltuim, ne dorim eficiență și mobilizare din partea partenerilor noștri. De aceea, încercăm să venim în întâmpinarea beneficiarilor și a potențialilor beneficiari, să găsim soluții alături de ei, astfel încât să avem proiecte calitative care să producă dezvoltare pe care ne-o dorim.

Reporter: Mulțumesc!